

Gazeta si F6ie'a esse regulatu o data pe septemana, adeca: Mer-
curea. —

Pretiuu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate annu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIAI.

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1
sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se pre-
numera la t6te postele c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondinti. Pentru serie „petit“
se ceru 8 cr. val. austr.

Scire trista.

Sidonia Haica Miatovioiu, in numele seu si al prunciloru ei Her-
mina si Bianca cu anima amarita incunosciint6dia trist'a m6rte a ne-
seuitatului seu barbatu, respective a tatalui loru,

DEMETRIU HAJKA

fostului burgmaistru, si avocatului juratu din Aradu, in anulu 45-le a
vietiei sale, si alu 18-le a fericitei sale casatorii, murindu in Pesta la
26. Iuliu n. 1859, dupa o suferintia lunga.

Remasitiile repausatului se voru mut6 in 28. Iuliu dupa am6diu
la 5 6re dela cas'a comunitatii greco-romane dupa ritulu gr. n. un., la
odihna eterna in Pesta, — eara servitiulu divinu pentru mangaiere se
va tien6 in liberulu reg. orasiu alu Aradului.

Cu durere adunca intimpinamu astufeliu de sciri triste pentru ro-
manu. Repausatulu in Domnulu a fostu unu barbatu din cei mai zelosi
ai poporului romanu, pentru a carui fericire era devotatu. Se ne ara-
tamu recunoscutori celu pucinu dupa m6rtei, culegundu faptele spre
a le lasa de exemplu la viitorime. — Pena atunci sei oftamu din ini-
ma adunca: Fia in veci neuitatu!

Monarchi'a Austriaca.

TRANCLIBANIA.

Campeni, in 25. Iuliu 1859.

Una din cele mai insemnate dile plina de sperantia pentru popo-
rulu munt6nu din giurulu acesta au fostu diua 23. Iuliu a. c., in care
av6 norocire orasiululu nostru a primi in sinulu seu pre Serenitatea
Sa Principele gubernatoru FRIEDRICH de LICHTENSTEIN. Sosi-
rea Serenitatei Sale au fostu la 9 6re s6ra intre bubuitulu trescuri-
loru si vivatele numeros6 ale poporului atatu din orasiululu nostru catu
si din alte 18 sate a preturei Abrudului.

Serenitatea Sa Principele au statu inaintea podului de preste
Ariesiu, inaintea caruia era o p6rta de triumfu cu doue piramide totu
de bradu verde, unde coborenduse din careta Domnului prefepu Ne-
chay i se felicita bunavenire prin o cuventare potrivita rostita de
D. parochu locale Ioane Patitia, dupa aceia de numerosulu poporu ce
era in o multime necugetata adunatu intre vivate entusiastice „se tra-
iesca Principele! se trai6sca gubernatorulu“ fusa petrecutu pene la
cortelulu seu pregatitu in casa Domnului proprietariu de aici Nicolae
Szab6.

Dupa sosirea Serenitatei Sale indata intregu orasielulu a carui
strade erau inpodobite cu bradi verdii catu i se pareu omului, ca se
afia in cea mai pomposa promenada, fusa illuminatu, si de locu dupa
ce se asedia Serenitatea Sa Principele gubernatoru in cortelulu me-
nitu iau gratulatu de nou bunavenire officiatii dela c. r. officiu silva-
nale, artistia si preotimea locale de t6te confesionile. Dupa aceia au
urmatu o cina stralucita la care au luat parte pre lenga consociei
Serenitatei Sale Dn. prefepu al Albei-Juliei Nechai, D. Lucchi c. r.
pretore si D. adiunctu de pretura Munzath.

In 24. Iuliu in diorile diminetiei bubuitulu trescuriloru de nou
prevestira calatoria maine olo a Serenitatei Sale pre drumulu de ciercu
catra Turda; in ac6sta calatoria Serenitatea Sa fusa petrecutu de 250
calareti romani sub conducerea Dlui Michael Andreica pene in grani.
tia cercului satulu Brazesti, pre unu drumu asia frumosu si bonu
catu putiene drumuri aseminea acestuia p6te omulu ved6 in Ardealu

(durere inasa, ca de partea cercului Baginu si Turda nu se lucra inca,
si comunicatiunea muntенiloru nostri cu carele catra Turda la satulu
Brazesti e inpedecata) a carui esistintia atatu folositoriu pentru po-
porulu munt6nu i sa multiamesce de dreptulu energiosului adiunctu d
pretura D. Munzath, care in restimpu de doi ani au deschisu dru-
muri de comunicatiune in cerculu Abrudului pre cele mai rele locuri.
De aci Serenitatea Sa dupa unu repausu de jumetate 6ra luandu si
diua buna si multiamindu judelui locale Teodoru Tiocu pentru oste-
nelele facute cu solena sa primire, promitendu celoru ce l'au petre-
cutu, ca va ordina, ca cerculu Baginului insocitu cu a Turdei sa des-
chida drumulu inceputu de munteni atata necessariu pentru dinsi pene
in Turda — porni mai incolo calare — de buna 6ra preste Turda la
Clusiu ca pre 27. ale curintei sa fie de facia la fuga cailoru.

Noi dorimu din totu sufletulu ca pre Seren. Sa Principele guber-
natoru Friedrich de Lichtenstein care ne au datu sperantia a crede,
ca preste putieniu timpu comunicatiunea muntенiloru pre lenga Ariesiu
pene la Turda se va creea, Dumnedieu se'lu trai6sca la multi ani!

G. Ioanette,
notariu.

ЪНГАРИА. Песта, 26. Iuliu. Дпзлцимеа Са Архидзчеле
Албрехт6 дп зрпареа п6чи дпкеиете се репторче сарш ла
дпалтл6 с6 пост6 де гзвернатор6 ал6 Ънгарии.

Промисцинеа дпперзт6скъ датъ поборзлор6 дп манифестл6
де паче деспре реформе волосит6ре ши корзспонзет6ре черипе-
лор6 тимпзл6 а продс6 ши пе аичи чеа маї въз дпипзрп6.

Статза пентр6 Александр6 Кшфалзди, кареле а пост6 зпл6
дин чеї маї репзмици ззрваци ал нацини магаре ши анзме кзно-
скзт6 ка поет6 дп фелзл6 с6 класик6 есте гата тзрпат6 дп
бронз6; ачешаш се ва ридика дп Физред6 адр6не де лакзл6 Ва-
латон6 (Платтен), знде л6 Кшфалзди дп пзлчеа а'ши петрече
зилеле маї дп липшете.

АЪСТРИА. Виена, 26. Iuliu n. Жзрпалеле челе маї де
аичи комепт6з манифестл6 де паче фекаре дптр6 дпцелескзл6
с6, т6те дпс6 пзл6, дп привидца тревилор6 дп лзптр6 чед6 маї
пзлзт6 акцент6 пе реформеле promise, сар6 дпкзт6 пентр6 челе
дин афар6, въззнд6 кзт6 италиани се цин6 дпшелаци амар6 де
кзтр6 Наполеон6, дела каре джпши пз аштептасер6 пичи маї
мзл6 пичи маї пзцин6 декзт6 дптрзпареа 6решкзп а принципзл6
националитзди, деоциндареа тзтрор6 каселор6 домп6ре дп
Италиа ши фзндареа зп6 стат6 кзрат6 италиан6 озверан6, — сзпт6
ши джселе де оинизнеа маї мзлтор6 жзрпале стрзпне, каре
казса италиан6 токма акзп дзп6 паче о въз6 маї дпкзркат6 ка
оркзнд6 маї пайте. Дин т6те ачелеа жзрпале „Wandere“
(Кзлторзл6) есте ачеле кареле фзр6 с6 въз6 токма тот6 виго-
рзл6 дп кол6ре п6гр6, с6 кзп зичет6, фзр6 а ф6 песимист6, пз
д6 креззмпзпт6 декзт6 пзмаї фантелор6 комплиите ши пз дпкеи6
дп виитор6 декзт6 пзмаї дпн кзссе пе каре ле vede дпашетеа са
ши каре тревзе с6 айз кзтаре ефект6 с6 зрпаре. Бат6 каре
есте рационзмпзптзл6 с6 жздеката пзмитзл6 жзрпал6 пентр6
зилеле кзте ал тревзт6 дела дпкеиереа п6чи дпк6че.

Рзстимпзл6 де армистичи6 авиа трев6 пе жзшзтате, комисарии
дестинаци а форзшла прелиминарииле де паче дпк6 пз анзкар6 а
се адзпа (ла Цирих6 дп Елвещии?) ши сат6 кз кзса италиан6 се
дпкзрк6 дпн по6 дптр'зп6 геш6 е66 nod6, а кзр6 дескзркзтзр6
аре с6 ст6рк6 сздор6 кзпте де пе фзнциле дипломатилор6.
Штим6 кз тоци кзпк6 локзитор6 Дзкателор6 Тоокана ши Modena
се оппзп6 ши протест6з кз тот6адinezл6 ка домп6р6 лор6 с6
пз се маї репторк6 пичи одинор6 ла тронзрп6 авзте пзл6 ла
рзсвоиз, дпкзт6 реашезареа ачелораш пзмаї прин пзтереа арше-

лорѣ маї е кѣ пѣтицѣ. Каре ва фї окопѣлѣ чѣлѣ адеврѣтѣ алѣ лѣи Наполеонѣ дн прївїнда ачелорѣ домпїторї (шї дн прївїнда домпїторїеї де Парма) нѣ се штіе, кѣм дн ворѣ пропїтї чѣле-малте кабїнете екромпене днкѣ нѣ кѣпїштемѣ; тотѣ че афлѣмѣ есте нѣмаї дн ростѣлѣ мїнїстрѣлї Англїеї Lordѣ Рѣсел, кареле дн зїлеле трекѣте декїарѣ дн парламентѣ — Дѣмнезѣ штіе дѣпѣ че фелѣ де їнформѣчѣне — кѣмкѣ окопѣлѣ лѣи Наполеон нѣ ар фї де а рѣстѣзрѣ не домпїторїї Тосканїї, Моденеї шї Пармеї прїп пѣтереа армелорѣ. Се штіе днѣсѣ дн прѣлїментарїе дела Вїла-франка, кѣмкѣ рѣстѣзрѣареа Тосканеї шї а Моденеї дн стареа де маї пїнѣте с'а детермінатѣ. Дн статѣрїе пїпї лѣкрѣрїе нѣ стаѣ нїчї кѣ о їотѣ маї вїне де кѣтѣ дн нѣшїтеле дѣкѣте, кѣчї прѣкѣм локїторїї чѣлора прѣгїндѣ днкорпорареа лорѣ кѣ Скардїнїѣ, днтокма шї локїторїї маї вѣртосѣ дн ашеа нѣшїтеле лега-цїонї оѣлѣ адїкѣ дн цїнѣтѣрїе адаооо маї тѣрзїѣ ла домпїа пїпї прѣгїндѣ тотѣ асеменеа, дн кѣтѣ мїшкѣрїе револѣцїонарїї де аколо трѣвзїрѣ а се оѣгрѣма дн партеа гѣбернѣлї папалѣ прїп арме. Кѣ їдеа шї планѣлѣ днфїїндѣрїї де конфедерѣчѣне днкѣ нѣ се дндѣстѣлѣзѣ нїчї зпѣ їталїанѣ. Ыталїанїї нѣ ворѣ конфедерѣчѣне, чї ворѣ сѣлѣ о монархїѣ констїтѣцїоналѣ прѣсте тоатѣ Ыталїа сѣлѣ — о парте — репѣлїкѣ зпа шї сїпѣрѣ. Кїар домпїторїорѣ дн Ыталїа ле есте грѣцѣ де конфедерѣчѣне. Папа нѣ прѣ воїеште нїчї а прїїмї прѣшѣдїнда де опѣре нїчї кїарѣ а се амес-тека дн врео конфедерѣчѣне кѣ чѣїлалїї домпїторїї дн кѣсѣ кѣ атѣтѣ дѣпѣсѣлѣ кѣтѣ шї маї вѣртосѣ кардїналїї се темѣ фѣрте де ачѣеа че нѣмаї кѣ маре грѣстѣте ворѣ скѣпа, ка адїкѣ нѣ кѣмѣва токма прїп конфедерѣчѣне сѣ се днкѣрѣче лѣкрѣрїе ашеа, днкѣтѣ гѣбернѣлѣ пїпї сѣ фїе констрѣпсѣ а девонї мїренѣскѣ, еарѣ нѣ а маї рѣшѣнѣ попѣскѣ. — Дѣспре реѣеле неаполїтанѣ се штіе пѣлѣ акѣм нѣмаї атѣта, кѣмкѣ покѣлѣ реѣе некѣм сѣ вреа а шті де рѣстрѣндѣрї прїп врео конфедерѣчѣне, дарѣ нїчї тѣкар де ѣрѣш-каре кончѣсїонї шї реформѣ зшорѣтѣре де стареа локїторїорѣ нѣ воїеште сѣ азѣ нїмїкѣ. — Дѣспре локїторїї Ломбардіеї днкѣ се штіе, кѣмкѣ ла ре'їторѣчереа лѣи Наполеонѣ шї Вїкторѣ Ема-нѣлѣ прїп Мїлан амѣндѣї, еарѣ маї вѣртосѣ чѣлѣ дн тѣїѣ а фостѣ прїїмїцїї токма кѣ атѣта рѣчѣлѣ шї ѣрѣшкѣм дїспрѣдѣ, кѣ кѣтѣ ентѣсїасѣтѣ фѣсесерѣ прїїмїцїї дндатѣ дѣпѣ вѣтѣлїа дела Маѣента. Де шї адїкѣ темѣїзрїе каре дндѣплекѣрѣ не Наполеон ка днвїнгѣторѣ а чѣре елѣ днѣсѣм армїстїцїї шї пачеа се днкѣ-вїїндѣзѣ де кѣтрѣ тоцї ачѣї екромпенї карїї жѣдекѣ лѣкрѣрїе фѣрѣ патїмѣ, ломбарзїї днѣсѣ нѣ ворѣ сѣ азѣ нїмїкѣ де ачѣстѣа, чї еї ашѣпта шї прѣгїндеа оѣртѣ шї вїне ка Наполеонѣ оѣ маї ласѣ ла Пѣскїера, Манѣза, Верона шї Венецїа осемїнтеле днкарї дела зпа оѣтѣ мїї францозїї шї сѣ маї версе врео мїїе де мїліоне франчї ашеа нѣмаї кѣратѣ дн їзвїре де ѣменї. Наполеонѣ днѣсѣ дн контрѣ зїче днтрѣ їнїма са, ва кїарѣ шї не фадѣ: Дѣкѣ їталїанїї сїмѣтѣ неапѣрата трѣвзїндѣ де о лїбертѣте шї маї маре декѣтѣ амѣлѣ афлатѣ еѣ кѣ кале де а ле да прїп мїжлочїреа зпѣї конфедерѣчѣнї, еї дн врѣстѣ сѣпѣтѣ, 25 мїліоне, кѣшїтїѣшїо маї департе оїнгѣрї кѣ армеле дн шѣпѣ, еарѣ сѣ нѣ ашѣпте шї де аїчї днпїнѣте ка сѣ ле оѣдѣзѣ францозїї кастапеле дн спѣзѣ, маї вѣртосѣ дѣпѣче ачѣшїа тотѣ афларѣ прѣоѣте тѣтѣ ашѣптарѣа лорѣ, кѣмкѣ армѣта австрїакѣ есте кѣ тотѣлѣ алѣа декѣтѣ о дес-крїосерѣ їталїанїї дн тотѣ тїмнѣлѣ шї дн тотѣ локѣлѣ, дн кѣтѣ днѣсѣшї Наполеонѣ фѣ констрѣпсѣ а о спѣне дн фада лѣшїї, кѣ авѣ а се бате дн контра зпѣїа дн чѣле маї вравѣ шї пѣтерѣоѣ армѣте але Екромпенеї.

Фї-ва конгрѣсѣ форталѣ орї фї-ва нѣмаї конферїндѣ де дї-пломатїї ка дн кѣсѣа Прїнчїпалѣлорѣ? Ва ешї де аколо чѣва маї сѣпѣтосѣ декѣтѣ е стїрнїтѣра де конвенцїїне а Пнѣтелорѣ? Ачѣста днкѣ о штіе нѣмаї Дѣмнезѣ. Дѣстѣлѣ атѣта, кѣмкѣ орї днкѣтрѣлѣ арѣпчї окії, прѣгїтїндѣнї везї еарѣш дн поѣ нѣмаї конфѣсїїне, днгрїжаре, фрїкѣ де вїїторѣ, ка не ла Іанзарїѣ шї ка днпїнѣте де рѣсвоїлѣ оріенталѣ. (Везї шї хронїка.)

Днтр'ачѣеа вѣрселе екромпене шї кїарѣ а Вїенеї, каре дѣпѣ днкѣїереа пѣчїї ре'нвїїоерѣ ѣрѣшкѣм атѣтѣ де веселе, де врео 10 зїле днкѣче еарѣш кѣзѣрѣ днтр'їнѣ фелѣ де лѣпѣзїме шї молѣтѣте. Аврѣлѣ, ад. галвїнїї че скѣзѣсерѣ ла 5 фр. 35 кр. а. се прїмѣлѣ еарѣш днтрѣ 5 фр. 60—70 кр. Арцїпѣтѣлѣ кареле днпїнѣте де паче се лѣа кѣ ацїо де 40 а 42%, дѣпѣ паче скѣзѣ ла 15%, акѣм днѣсѣ еарѣш стѣ ла 20%. Хѣртїїле де статѣ ла каре пердѣрїе фѣсесерѣ ашеа кѣшїлїте дѣпѣ паче с'аѣ днпѣл-патѣ ла о валѣре маї неашѣптѣтѣ. Ашеа де екс. хѣртїїле де днпрѣшѣтѣ нїцїоналѣ каре скѣзѣсерѣ не ла 65 фр. се сѣїсерѣ прѣсте 80 фр., акѣм еарѣш аѣ датѣ не ла 77 дн жосѣ. Акцїїле їнстїтѣлѣлѣ де кредїтѣ дн 220 зпде авѣкасѣрѣ а се авѣлѣта ре-кѣзѣрѣ еарѣш не ла 206. Кїарѣ сѣртѣмѣле облігацїї зѣварїале транспїлѣване каре днпїнѣте де Іанзарїѣ ста ла 84 фр., не каре днѣсѣ маї тѣрзїѣ нѣ да нїчї тѣкарѣ 58 нїмїнї, дѣпѣ паче с'аѣ помѣ-нїтѣ шї еле не ла 72 шї дн зїлеле ачѣстѣа ле гѣсїмѣ кѣ 70; чѣле зпѣрѣшїтї шї галїцїанѣ кѣ кѣте 72, еарѣ австрїачѣле кѣ 92. Бѣрса Вїенеї, оѣлѣ адїкѣ маї не сїмїлѣ негѣдеторїа шї спекѣла

кѣ монѣдѣ дн мїї шї мїліоне а члїтѣ зрѣкїле дн поѣ, атѣтѣ пѣнтрѣкѣ спекѣландїї локмїї крѣзѣсерѣ днтр'їнѣтѣїѣ, кѣ кѣсѣа Ыталїеї се ва регѣла кѣтѣ аї бате дн шѣлїтї, кѣтѣ шї пѣнтрѣ кѣ днтрѣвѣчѣнеа дѣкѣ днтрѣ кондїцїїнїле де паче се кѣрїнде шї ачѣеа, ка Ломбардіа днкѣ сѣ їа асѣпр'шїї о парте а даторїїлорѣ австрїачѣ де статѣ, не фїїндѣ днкѣ деслѣгатѣ маї цїне дн маре амѣцїлѣ не лѣшеа фїнанцїалѣ шї комѣрчїалѣ. Ынїї адїкѣ кредїтѣ, кѣмкѣ дн даторїїле статѣлїї врео 300 мїліоне, оѣлѣ дѣпѣ алцїї токма 600 мїліоне фїорїнї ворѣ рѣшѣнеа асѣпра Ломбардіеї, кареа не кѣндѣ с'аѣ контрѣсѣ даторїїле а фостѣ парте констїтѣ-тїѣ а монархїеї австрїачѣ шї ачѣѣта кѣ атѣтѣ маї вѣртосѣ, кѣчї дн фавѣреа Ломбардіеї с'аѣ фѣкѣтѣ де кѣтрѣ статѣ спѣсе коло-сале, прѣкѣм авїа с'аѣ маї фѣкѣтѣ пѣнтрѣ врео алѣтѣ цѣрѣ де корѣпѣ; прѣсте ачѣста ар фї о пѣдрѣптѣте ка сарчїна Ломбар-діеї сѣ о пѣрте алѣте цѣрї мѣлѣтѣ маї сѣрѣче де кѣтѣ ачѣеаш. Еатѣ тотѣ атѣтеа кѣсѣе де а се цїнеї пїаделе комѣрчїале дн нешїїндѣ шї грїжѣ. —

Cronica straina.

ИТАЛИА. Конфедерация (днкѣїере). Воїндѣ а не днпїлїнї прѣмїсїїнеа дн Nr. тр. днчѣнемѣ кѣ днпѣртѣшїреа трѣвѣрїлорѣ фндѣментале дн конфедерѣчѣнеа цѣрманѣ; обсер-вѣшѣ днѣсѣ дн капѣлѣ локѣлїї, кѣмкѣ о парте маре а нацїїнїї цѣрманѣ нѣ а фостѣ нїчїодатѣ, нѣ есте нїчї дн зїлеле пѣстрѣ дндѣстѣлатѣ кѣ конфедерѣчѣнеа са:

Нацїїнеа цѣрманѣ десѣрѣцїїтѣ шї сѣшїїетѣ де кѣцїва секѣл дн маї мѣлѣте статѣрї сѣверанѣ шї васале, дн о сѣмѣ де класе прївїлецїате шї дн алѣтеле лїнсїте де чѣле маї скѣмне дрѣптѣрї оменѣшїтї, кѣ днпїларѣа шї їовѣцїа не чѣрѣвїче, кѣ даждїї де тѣтѣ нѣшїреа не канѣ шї не авѣре, десѣїнатѣ дн кѣтева конфѣсїонї рѣлецїїоѣо пѣртѣїѣре де зрѣ дн локѣлѣ харїтѣцїї дн їнїшѣ, пѣлѣ пѣла 1804 се пердѣоѣ ѣрѣшкѣм не оїнѣш днѣсаш, днкѣтѣ авѣ трѣвзїндѣ де о сѣвѣзѣгарѣ фѣрѣбѣсѣ кѣм а фостѣ а лѣї Нѣполеонѣ I., пѣнтрѣка пѣлѣ ла 1813 оѣ'шїї вїїе дн сїмїдїрї, сѣ се рекѣлѣгѣтѣ шї днпѣлѣне ка сѣ скѣзѣрѣ одатѣ атѣтѣ жѣгѣлѣ стрѣїнѣлѣ кѣтѣ шї чѣлѣ вѣкїѣ пѣшѣпѣтеанѣ. Че вї се паре днѣсѣ, кѣ маї тѣте гѣбернеле, ачѣле гѣберне, каре дн тїмнѣ де невоїе прѣмїсїесерѣ сѣпѣшїлорѣ мѣнцїї де аврѣ, кѣмкѣ се вѣзѣрѣ скѣпѣте де жѣгѣлѣ лѣї Наполеон, се оїнѣсерѣ дн тѣте пѣтерїле, еарѣ маї вѣртосѣ арїстокрѣцїа днї реклѣмѣ тоате прївїлецїїле сале чѣле асѣпрїтѣре пѣнтрѣ алѣте класе. Нѣмаї Прѣсїа, Австрїа шї Халѣбовера сѣ зрѣтарѣ не атѣнчї маї оменѣсѣ, фѣрѣ днѣсѣ ка сѣ о пѣтѣ скоате ла калѣм чѣлеалѣте статѣрї цѣрманѣ. Ашеа се днпѣшїлѣ кѣ дн лѣзп-трѣлѣ Цѣрманїеї рѣшѣсе маї прѣсте тотѣ статѣ кво; нѣмаї кѣтева дїнастїї сѣаѣ кѣсе домпїтѣре пѣтрѣнѣсе чѣва маї вїне де сїрїтѣлѣ секѣлїї кончѣсерѣ кѣте о вѣкѣцїїкѣ де дрѣптѣрї шї пѣн-трѣ класеле пѣлѣ атѣнчї асѣпрїте.

Оаре днѣсѣ че ашѣптѣсѣрѣ цѣрманїї? Чѣї маї радїкал прѣгїтѣдеа десѣїїндѣареа тѣтѣротѣ сѣверанїтѣцїлорѣ партїкѣларѣ, дн-темѣїате де Наполеонѣ шї рѣднфїїндѣареа їмперїлїї цѣрманѣ прѣ темѣлїї мѣлѣтѣ маї тарї декѣтѣ фѣсесе ачѣла пѣлѣ ла а 1804, адїкѣ пѣлѣ ла делѣтѣзрѣареа тїтѣлѣї де днпѣтѣтѣ алѣ романїлорѣ шї реѣе алѣ Цѣрманїеї, тотѣ одатѣ днфїїндѣареа зпѣї констїтѣцїїнї лїберале, корѣспѣнзѣтѣре градѣлїї де кѣлѣтѣрѣ шї шїїїндѣ ла карї ажнѣсесе нацїїнеа. Де алѣтѣ парте Прѣсїа ога не лѣпѣгѣ пѣстрѣ-рѣа дрѣптѣлїї де оѣверанїтѣте а кѣторѣва кѣсе домпїтѣре, прѣ-пѣнеа днѣсѣ о конфедерѣчѣне цѣрманѣ неасѣмѣнатѣ ма соїїдѣ декѣтѣ с'а потѣтѣ днфїїндѣа маї дн зрѣтѣ. Ачѣеа конфе-дерѣчѣне ера сѣ фїе нѣ нѣмаї а гѣбернелорѣ, прѣкѣм есте аотѣ чї шї а попорѣлїї днтрѣгѣ, каре ера сѣ фїе репрѣсѣнтѣтѣ прї-вѣрѣвѣдїї сѣї, ачѣеаш ера сѣ гаранѣтезе лїбертѣтеа персоналїї тѣтѣрѣрѣ цѣрманїлорѣ, дрѣптѣ де прѣпїетѣте пѣнтрѣ тоцї, адеп десѣїїндѣареа їовѣцїїеї, дрѣптѣтѣ де а'шїї да днвоїреа ла десѣїїере дѣждїїеї шї а вѣѣетѣлїї, дрѣптѣлѣ де пѣгїцїїне асѣпра авѣсѣрїлор шї пѣлецїїрїлорѣ аднїїстрѣтїве. Дн локѣ де ачѣстѣ фелїѣї конфедерѣчѣне Цѣрманїа прїїмї нѣмаї о конфедерѣчѣне а гѣбер-нелорѣ кѣ тотала делѣтѣзрѣаре а тѣтѣрѣрѣ класелорѣ соцїетѣцїїї дел о репрѣсѣнтѣчѣне дн ачѣлаш, еарѣ попорѣлѣ фѣ лѣсатѣ ла вѣнї-воїнда гѣбернелорѣ шї а класелорѣ прївїлецїате. Прѣпѣсѣчѣне Прѣсїеї пѣлѣчѣе не атѣнчїї маї нѣмаї Австрїеї, дн контрѣ ста-тѣрїле але кѣрѣрѣ домпїторїї лѣасѣрѣ тїтѣла де реѣе дн тѣлїа лѣї Наполеонѣ жѣлѣсе де оѣверанїтѣтеа лорѣ се оїнѣсерѣ дн тѣте пѣтерїле. Чї Цѣрманїї чѣї лѣтїнїагїї днѣсѣ маї кѣмѣтѣагїї нѣ се дндѣстѣла нїчї кѣ прѣпѣсѣчѣнеа Прѣсїеї. Еї вѣдеа кѣ адеверанїї кѣ їмперїлїї нѣ се маї пѣте рѣстѣзрѣа, кѣ поїї сѣверанїї нѣ се маї потѣ ашеа зшорѣ делѣтѣзрѣа; ашеа дѣпшїї дн локѣ де а кѣте прѣсперїтѣтеа нацїїоналѣ дн тїтѣле, о афлаѣ дн алѣтѣ чѣва, шї алѣ-те прѣгїндеаѣ пѣнтрѣ тѣтѣ Цѣрманїа о фѣдерѣчѣне а тѣтѣ-рѣрѣ, кѣ зпѣ прѣ'налѣтѣ трїѣвнѣлѣлѣ жѣдекѣторѣскѣ комѣлѣ пѣнтрї-тоцїї, еарѣ нѣ нѣмаї пѣнтрѣ чѣртеле гѣбернелорѣ днтрѣ оїнѣ

прекъм е *dieta* din Франкфурт, либертате генералъ а комерциализи къ о сипъръ барьеръ де ватъ пептръ тоте статъриле цержане зпиформитатеа дп лециле дпнлъптръ а тѣтрорѣ церилорѣ цержане дп монетъ ши кларѣ дп тревиле реліціесе але фіекъреі копфесіоні; еаръ дп афаръ, адікъ фагъ къ алте отатърі стрейне о дипломатіе пептръ дптрѣга Цержаніъ дпсвълъторе де тотѣ респектълѣ, арматъ комънъ ши о комънъ декіързъчъне де ръсвоіъ сѣѣ дпкеіере де паче. —

Din тоте ачестеа Цержаніа ка націоне а къштігатѣ песпъсѣ де пѣдпнѣ. О діетъ дп Франкфуртѣ, прпн каре се репрезентѣзъ пѣмаі интереселе гъверпелорѣ, о арматъ комънъсѣ дела тоте статъриле мпчі ши марі, дпсѣ пѣмаі снре скопѣ дефенсівѣ. Атѣта е тотѣ че а къштігатѣ націонеа ка націоне ла 1815. Тотѣ че ці се наре къ цержаніі ар авеа маі мълтѣ, есте сеаѣ пѣмаі дпн въпътатса ши дпцеленчънеа зпорѣ гъверне, сѣѣ кѣтѣ амѣ зиче, дпн мѣнка мѣпilorъ націоні де атънчі дпкоче. (Возі актеле конгресълѣ дела Віена дпн 1858, кѣт ши історіа Цержаніеі де а. 1800—1850).

Фіва оаре Італіа, фіворѣ мълтѣ черкаціі Італіані маі порочіді ла аніі 1859—60 декътѣ аѣ фостѣ Цержаніі ла 1814/5? Оптіміштіі бредѣ ка тотдеазна, еі въдѣ дпнаптеа окілорѣ тотѣ парадісе не пѣмънтѣ; песіміотілорѣ дпн контръ лі се дпфъдошѣзъ престе тотѣ де амъдпре къмплітѣ, зиле фрпте ши ашарѣ. Пѣлъ дп мпнътлѣ де фагъ сѣмънъ къ оптіміштіі се аѣлъ греѣ дпшеладі. Челѣ пѣдпнѣ еі еаръш дескаркъ асвпра лѣі Наполеонѣ акъм ка ши пѣла 1852 фелърі де дпжързътърі.

Ънде маі къцетамѣ ка сѣ трацетѣ кѣте о паралелъ дпкъ ши къ копфедеречънеа репълпчѣі елвѣдіане, ачелеі пордамерікане ачелеі аптіче еліпешті къ амфптріоніі сѣі, дпгъсцімеа колбпелорѣ ши дпмълзпуреа тотѣодатѣ а евенімпнтелорѣ нѣ не маі ласѣ пічі тімпѣ пічі спаціѣ маі департе; чітіторълѣ дпсѣ віневоіторѣ не ва шті десвінѣ, еаръ чеі каріі ворѣ а стѣдіеа маі де апроапе патъра копфедеръчънп, пѣшп ворѣ прецета а лѣа історіа ла тѣлъ, прекъм ши дрептълѣ пѣлпкъ алѣ атпселорѣ отатърі копфедерате.

Се къвіне а дпкеіѣ къ ачѣа цѣрѣ деспре каре амѣ дпчепѣтѣ а ворѣ дп Nr. тр. адікъ къ Італіа. Сърманъ Італіѣ! Дп локѣ де орпче алте коментаре, дп локѣ де пѣ штіѣ че профедіі асвпра віиторълѣ Італіеі фіене ертатѣ а чіта зрѣмътореле къвінте але шарелѣі політпкъ ши леціѣтѣ Монтескіѣ: „Італіа ши о парте маре а Цержаніеі сѣптъ деспърціте дптръ'нѣ пѣмътрѣ пѣмърпнітѣ де отатърі мпчі, домпіторіі кѣрора ворвпндѣ дрептъ, сѣптъ мѣртърпіі сѣверанітѣдп. Чеі дпн Італіа нефпндѣ зпіді (копфедераци) мерптъ компѣтпшпуреа, статъриле лорѣ сѣптъ дескпсе ка ши оспѣтърпіле, дптръ каре дѣлшп сѣпт констръші де а прпмі не орп каре впнѣ престе еі маі дптеіѣ; ашеа лорѣ ле казѣ сѣ се алъгъре не лѣлгъ домпіторіі марі ши сѣ ле дѣкъ маі мълтѣ фріка декътѣ сѣ се въкъре де пріетппіа лорѣ.“

Къвінтеле ачестеа скрпсе пѣла 1721 се пот апліка дптокта ши астѣзі ка ши дпнапте къ 138 ані.

Кѣ тоате ачестеа поі чѣеа че амѣ еспрпшатѣ дп прівпнда какоѣі оріентале ши маі деанроне а Прпнчппателорѣ дпнапте къ чппчі ані, репѣцімѣ ши акъм дп прівпнда Італіеі: *Fata viam invenient*; зрсіта ва аѣла калеа. Б.

Дп Італіа домпнъ о копфѣсціоне, каре пѣ ва лѣа капѣтѣ пѣлъ ла о дефпнітпвъ рекопстптпуре. Дѣкателе пѣ ворѣ се штіе де репрпшіреа Домпілорѣ сѣі; дп статълѣ папалѣ се тотѣ маі факѣ демъстръчънп прпн четъдп дп фаворѣа Сардінеі, чі тотѣлѣ се редѣче, къ се армѣзъ пѣпчѣетатѣ. —

Мпнстрълѣ Сардінеі де ітерне асігърѣ прпн черкъларіѣ не провінцѣле апексате къ вор прпмі іпотптъцізілі лібералеші реформе спре о лібертате провінціалъ ши комъналъ; ши скпмъбареа мпнстрпріѣлѣ пѣ скпмъвъ політпка Сардінеі ітеріорѣ.

Белціѣ. Брісел, 20 Ізліѣ. (Дпгрпжареа дѣпъ паче). Есте де прпсосѣ а маі дпсѣмна, къкъ мпкълѣ дпсѣ ферічптълѣ регатѣ алѣ Белціѣлѣ е рекъпоскътѣ де зпѣ пѣмънтѣ пѣвтралѣ кареле адіѣ пѣ арѣ сѣшп есе пічі одатѣ дпнтре фронтпереле сале къ тѣлъ арматъ дп контра врѣзпнп алѣ статѣ, каре дпсѣ токма ашеа есте асекъратѣ прпн гарандіа статърілорѣ европене дп контра орп кѣреі інкърсцінп стрѣпне. Кѣ тоате ачестеа фпндкъ белціанп пѣ преа аѣ вре о дпкредере кѣтрѣ гъверпълѣ де акъм алѣ Францеі, де ачѣеа възърѣмѣ къ арматѣ белціанъ, де ши пѣвтралъ, апъкасе а се пѣне не пічорѣ де ръсвоіъ, аштептъндѣ ашеа къ армеле дп тѣлъ десволтарѣа евенімпнтелорѣ ла Італіа ши ла Рпнѣ. Еі, віне, акъм пачѣа есте дпкеіетѣ; къ тоте ачестеа есте зпѣ сѣмнѣ алѣ тімпълѣ, къкъ мпністеріѣлѣ дпцелентълѣ реѣ Леополдѣ токма акъм дескопѣре о пѣ'кредере ши маі маре дп віиторѣ прпн жѣрналълѣ сѣѣ мпністеріалѣ, еаръ ачѣстѣ пѣ'кредере о дѣдѣче маі въртосѣ еаръш дпн карактерълѣ гъверпълѣ францозескъ, деспре каре прѣсѣпъне къ пѣ ва рѣмънеа дп въпъ паче, чі дѣпъ зпѣ рѣпаосѣ де зпѣ апѣ доі еаръш ва маі траѣе де пѣрѣ врео окасціне пѣптръка сѣ се ватѣ ла Рпнѣ дп пѣмпжлочпта вѣчпзтате а Белціѣлѣ дпконтра Цержаніеі ши аѣмте асвпра Прѣсіеі.

ФРАНЦА. Парісѣ. (Къвпнтлѣ лѣі Наполеон кѣтрѣ корпълѣ статълѣ). Ачѣстѣ къвпнтѣ дпкъ'шп арѣ локълѣ сѣѣ дп історіа зпівѣроалъ, прпн зрмарѣ се къвіне ка сѣ'лѣ къпощѣмѣ ши поі дптрѣ тотѣ къпрпсѣлѣ сѣѣ, къ атѣтѣ маі въртосѣ, ка сѣ vedemѣ че дпсѣмпътате дѣ Наполеонѣ декърпндѣ трѣкзтелорѣ евенімпнте велпче ши кѣт елѣ десвінѣе дпн партеа са дпкеіереа пѣчп.

Дѣпъ Моніторѣ корпъріле лецілатпве дпфъцішъндѣсе ла дпператълѣ сѣра дп 21. Ізліѣ прѣшѣдпндп Тролонг, де Могуу ет Вагоше цпнърѣ къвінте къпрпнзѣторѣ де марі лѣзде кѣтрѣ дпператълѣ (фортѣ лпнгъшпторѣ, прекъм де сине се дпцелѣе). Дѣпъ ачѣстѣа дпператълѣ грпі прекъм зрмѣзъ:

„Аѣлѣндѣмѣ еѣ дп мпжлокълѣ Двѣстрѣ, каріі дп асѣнца стѣтерѣдп къ атѣта девотъмънтѣ дппрѣдіърѣлѣ дпперѣтѣсеі ши а фпкълѣ меѣ, спмѣѣ трѣвзпнга де а въ мълъцмп ши тотѣодатѣ а въ еспліка тѣмеізіріле пѣртърпі меле. Дѣпъче арматѣ франко-сардѣ дп зрмарѣа зпѣі ръсвоіъ порочптъ де дозъ лѣнп ажънсе дпнаптеа Веронеі, лѣпта дпчѣпъ атѣтѣ дп прівпндѣ мплітарѣ кѣтѣ ши політпкъ а'шп скпмъва патъра са. — Еѣ ерамѣ констрънѣсѣ дптр'зпѣ modѣ преа крптікѣ а лові дп фронтѣ не зпѣ дѣшпманѣ шпъдѣітѣ дпнтре четъдп марі ши прпн пѣвтралптатеа церилорѣ вѣчпне апъратѣ де орпче ловпре лѣтъралъ. Дѣчп не къндѣ ерамѣ сѣ дпчѣпъ зпѣ ръсвоіъ де дппрѣсѣраре лѣлгъ ши пѣфолосіторѣ, въззіѣ не Езропа дпнаптеа окілорѣ поштрпі армъндѣсе ши стѣндѣ гата сѣѣ а не дісѣпта къштпгълѣ постърѣ сѣѣ а не дпгрѣзна пѣпорочпріле. Кѣ тоте ачѣстѣа грѣвтатеа дптрѣпрпндѣрпі пічі м'ар фп авѣтѣтѣ дела пѣапълѣ меѣ, пічі ар фп дппѣдекатѣ авѣптълѣ арматѣі меле, дѣкъ мпжлочеле пѣ ар фп стѣтѣтѣ дп атѣта діспропорцізпне кѣтрѣ рѣсѣлатѣле каре ое аштепѣтѣ. (Адікъ сѣте де мпі оторъдп сѣѣ скплъвіці ши мпліарѣе прѣдате — пѣптрѣ патърѣ четъдп ши о глоріѣ трѣкзторѣ.)

Ноі трѣвѣеамѣ сѣ не детермпнѣмѣ а спарѣе къ тотѣ къраціѣлѣ прпн цпнътъріле алторѣ отатърі ши апоі а прпміі лѣпта ла Рпнѣ ши ла Італіа; поі маі трѣвѣеамѣ сѣ не дѣмѣ не фагъ ши къ ажѣторпкълѣ револуціонп сѣ не дптрпмѣ прѣтѣтпденп; поі трѣвѣеамѣ сѣ върѣзѣмѣ ши маі мълтѣ сѣпѣе скъмнѣ, де каре ши пѣлъ акъм а кърсѣ атѣтѣ де мълтѣ; маі дп скъртѣ, пѣптръка сѣ репоргъмѣ вікторіа, трѣвѣеамѣ сѣ кѣтезѣмѣ ачѣеа че зпѣі сѣверанп дп есте ертатѣ а періклпта пѣмаі пѣптрѣ іndependпнда цѣреі сале. Дѣкъ еѣ амѣ статѣ не локѣ, ачѣста пѣ с'а дптѣмплатѣ дпн остепѣлѣ сѣѣ къ пѣа скъзѣтѣ пѣтерпле, пічі пѣптръка сѣ пѣрѣсеокѣ о казѣ повпль (ліберареа Італіеі), чі пѣптръкъ дп іпіма тѣа інтѣресълѣ Францеі стѣ ла локълѣ челѣ маі дпалѣ. Нѣ къмъва Дв. крѣдеці, къ м'а костатѣ пѣдпнъ остепѣлѣ а ре'фѣрѣна епѣзсіасмълѣ солдѣцілорѣ, каріі череа пѣмаі сѣ мергѣ дпнапте? Сокотпці къ м'а костатѣ пѣдпнѣ а'шп тѣрппні програмълѣ меѣ дп фаѣа Езропеі, а пѣ трѣче адікъ престе лініа рѣжлѣ Мпнчпо пѣлъ ла Марѣа адрпатпкъ? а пѣлпфіка атѣтеа спѣрапѣе повпле ши патрпотпче? —

Еѣ дпсѣ пѣптръка сѣ почѣ мпжлочп іndependпнда Італіеі, фѣкълѣ ръсвоіъ дп контра вопндеі Езропеі; дѣчп еѣ дпн моментълѣ дп каре амѣ възѣтѣ, къ дпсашп цѣра тѣа пѣте оѣ ажъпгъ дп перікълѣ, амѣ дпкеіетѣ пачѣа. Оаре дпсѣ ачѣста дпсѣмнъ къ дпкорѣтѣчънпле ши сакрпфіціале (жѣртѣеле) сѣпт къ тотѣлѣ перѣдѣте? Нічпдекъм. Еѣ репъдѣскѣ чѣеа че амѣ зпѣсѣ дп рѣмас-въпълѣ меѣ кѣтрѣ арматѣ, къкъ авѣмѣ дрептъ де а фп мѣндрпіі къ ачѣстѣ ръсвоіъ. Дп патърѣ лѣпте ши дозъ вътѣліі фѣ дпвінѣсѣ о арматѣ пѣмътрѣсѣ, не кареа пічі дп вравърѣ пічі дп оргпнісѣчъне пѣ о дпнтрече пічі зна.

Реѣеле Ппемонтълѣ, пѣмптъ одпніорѣ пѣсіторълѣ мѣпцілорѣ, дпшп веде цѣра са лібератѣ ши фронтпереле статърілорѣ сале леа папѣтатѣ дела Теспнѣ ла Мпнчпо; ідеа націоналітѣдпі італіане есте акъм рекъпоекътѣ кларѣ ши де кѣтрѣ ачѣіа, каріі о комъзѣтѣсерѣ маі мълтѣ; дп чѣле дпн зрѣмѣ ши маі въртосѣ, къ тоді сѣверанп італіанп рекъпоскъ (??) імператпва трѣвзпндѣ де реформѣ мѣптъіторѣ. Дѣчп дѣпъче Франца дп modълѣ ачѣста дѣте о провъ повъ де пѣтереа са мплітарѣ, пачѣа дпкеіетѣ ва фп родіторѣ де рѣсѣлатѣ ферічпте пѣптрѣ иросперптатеа Італіеі, пѣптрѣ дпрѣжрпнда Францеі ши пѣптрѣ пачѣа зпівѣрсалъ; чѣеа че віиторълѣ ва дпведѣра не фпекаре зі тотѣ маі къратѣ.“

Ачѣстѣ къвпнтѣ історпкъ фѣ прпімѣтѣ де кѣтрѣ чѣі адънаді ла палатѣ дпнтре вивателе чѣле маі епѣзсіаспче; пѣ ашеа дпсѣ ши дплафарѣ дп пѣлпкълѣ челѣ марѣ ши къ атѣтѣ маі пѣдпнѣ де кѣтрѣ попорълѣ Італіеі. Тоці чѣі къмпътаці рѣгъ не Дзеѣ ка дпкаі дозъ еспресцінп але лѣі Наполеон сѣ се дпмпліѣскѣ, адікъ просперптатеа Італіеі ши пачѣа зпівѣрсалъ; еі дпсѣ се дпдоіѣскѣ де зна ка ши де алта. —

— „Моніторълѣ“ дпн 28. Ізліѣ пѣлпкъ, къ дпператълѣ декретѣ, къ арматѣ атѣтѣ марпнѣ кѣтѣ ши коптпенталъ сѣ ва пѣне не пічорѣ де паче пѣсте окъртѣ тімпѣ. Ачѣста о фѣче Франца спре а ліпшті не епглѣзі, каріі дпмѣтарѣ Францеі дп парламентѣ ши жѣрналпстікъ, къ еа къ армарѣа еі сілѣште ши не Англіа ое іортѣ грѣтѣділе де армарѣ. Ачѣстѣ штіре дпн Моніторѣ фѣче еѣпѣтѣ марѣ дп Езропа. —

T a m a i ' a , t ó m n a a n . 1858.

Insciintari scolastece, piperiu si masere.

(Capetu.)

Mi pare foarte reu, ca nu amu fostu norocosu a fi de fatia la vre unu esamenu (acelea parte s'au fostu tienutu inainte de a fi eu pe acolo, parte erau se se tiena dupa departarea mea din patria-mi), ca se potu refera si ceva specialu. Dar' déca si nu amu fostu la vre unu esamenu publicu, amu fostu inse ici cólea in scóle, si am avutu ocaziune a esperia un'a-alta, despre ce, déca ve place, potu se ve spunu cate ceva.

In S a n i s l e u amu aflatu unu invetiatoriu bunu, scolari numerosi de ambele sexe. Domniasa invetiatoriu mi-provoca pe cativa dintra scolari, cari se si produsera cetindu cu o desteritate, cu litere si cu slove; mi-areta si nesce scrisori de a le loru, cari era nu potu, decatu se le laudu. Se mai produsera inca acesti copilasi si cu cantari, cari tóte detera cele mai invederate semne despre abilitatea si nesuintia Dlui invetiatoriu. „De ar fi tóte scólele romanesci comunale inca ca acésta — cugetamu intru mine, candu amu plecatu de aici — atunci in scurtu timpu s'ar astupá gurele strainiloru batjocuritori! . . .

In altu satu mai incóce, totu in acelasi voiagiu fuiu intru o Dumineca la sf. beserica, si ce suprinde placuta avuiu, candu audiui intonandu corulu de cantari alu tenerimeii intregi, cu mici cu mari, de ambele sexe, cantarile besericesci in o armonia svava in quartetu! — Nu puteamu se me dedau cu idea, ca me aflu in unu satu simplu. — Invetiatoriu acestei comune, D. S. Paulu M. . . r, si-a dusu cu sine cantarile besericesci, puse pe note in quartetu, dela Orade, — si fiindu densulu binisioru espartu in arta muziceii, i-a succesu — de siguru cu multa truda si necasu — a invetia tenerimea mecanice, se cante in quartetu. Fetele si copilasi cei mai micuti erau soprani, cei mai marisiori alti, altii tenori, era feciorii cei holtei reprezentau pe basisti cum se cade, invetiatoriu le da tonu si i-diregea din mediulocu cu o desteritate laudavera. Era o placere a privi acestu choru canteretiu, ce era compusu din vigorósa si frumoasa junime saténa, — dar' era mai dulce a asculta cantarile sale cele melodióse! Firesce, ca de vedeamu si audiamu ceva asemenea in o cetate, nu era neci o mirare, dar' asia: respectu! —

La scóla nu amu avutu ocaziune a puté fi, conchidu inse, ca cine e bunu de un'a, acela e si de alta. — De ar canta pe totu loculu asia de frumosu, ca aici, apoi nu credu, ca ar fi pline carcimele pe tempulu sierbitiului dumnediescu. Dieu, pe multe locuri asia de minunatu canta nesce cantori betrani — séu si teneri, — in catu e martiriu pentru urechile torturate a-i asculta! Póte ca apoi pentru acea neci nu sunt asia de frecuentate berericele cu atari cantori, de poporeni. Eaca si de aici apare lips'a cantaretiloru bunu la noi! — Inca o raretate (totu in acestu satu) D. preotulu romanescu de aici si-pórta Gazeta Transilvaniei. — Patiintia, domniloru, la atari raretati ne vomu intórece inca! —

Amu mai fostu si in alte sate la scóle, dar' despre acelea mi-cauta se tacu, caci si asia amu de a-mi incarca carrulu cu alte cele, si me temu ca nu asiu puté esi din tina.

Asia dara, domni mei, acum amu fi gata cu visita la musele romanesci din Satumare; (mai eramu se uitu, ca cele din Mad. . . inca m'au primitu bine). Putemu inse se visitamu inca si alte muse romanesci, ca ne ajunge tempulu. Se trecemu dara peste Codru — in Selagiu! —

Aici ne oprimu in Bersesci Amu ajunsu tardiu, caci musisioarele pausédia deja, — esamenulu a trecut; — eata inse audimu, ca acela a fostu asia de indestulitoriu, in catu parintii scolariiloru (cari inca se adunasera cu mare numeru la esamenu), versau lacrime de bucuria vedindu progresulu frumosu alu copiiloru sei. Fusesera la acestu esamenu de fatia, afara de P. On. D. archidiaconu si parochu localu, mai multi domni óspeti, cari toti au fostu rapiti prin acuratéti'a, cu care respunsesera si cei mai micuti scolari si scolare. In urma li se impartira donuri din partea D. protopopu si a st. domni óspeti, de cari au si fostu demni bravii teneriei. Locuitorii se afla foarte multiimiti si insufletiti pentru scóla dupa unu succesu asia de frumosu. Invetiatoriu acestei comune nu a facutu studiele filosofice, elu nu a invetiatu neci preparandi'a la cutare institutu ordinariu, — ci densulu s'a pregatitu spre acésta misiune grea, absolvendu, mi se pare, 4 clase gimnasiale in Baia mare, numai in Mocira la D. St. Biltiu, acelu barbatu neobositu si prea-meritatu pentru desteptarea poporului, acumu canonicu in Gerla; — si e pe lenga tóte acestea dascalu, ca si care de ni-ar da Dumnedieu catu de multi! caci unde s'a pregatitu spre acésta deregatoria, a invetiatu deodata si a cunósce

ponderositatea misiunii sale si o metoda buna spre a aci si puté corespunde acelei-a pe deplinu. De alta parte D. protopopu nu-si crutia neci spese, neci ostenele pentru imbunetatierea starii scóleloru din districtulu Dsale in genere, si specialu a celei locale. Dómnne, pentru ce nu suntu toti protopopii si preotii romanesci astufeliu zelosi pentru desteptarea poporului?!

Se mergemu mai de parte! — Suntemu in Baia mare, caci pe unde ne-a dusu calea pene aici, erau musisioarele romane parte morbóse, incatu nu au potutu se ne primésca, — parte nu erau pe acasa. Aici in Baia mare este o scóla romanésca de copii si de fetitie in stare buna. Nu mi se dete ocaziune de a puté cunósce mai de aprópe acésta scóla, cunosciutu inse prea bine pe invetiatoriu, pe Dsa L. . . , si dupa calitatile, ce le posiede acestu invetiatoriu, se póte conchide, ca acésta scóla romanésca e una dintra cele mai bune, — si de vomu considera zelulu M. O. D. parochu localu si directoru scolariu, care l'are pentru ori ce se atinge de inaintarea si desteptarea poporului, apoi putemu fi siguri, ca scólele, cate se afla sub inspectoratulu seu — fiindu m. onoranti'a sa totudeodata si protopopu — i scurtu tempu voru se pasiésca tóte in urm'a celei din Baia mare. —

Nu sciú, déca mai suntu, si cati dintra invetiatorii romanesci, prenumeranti la „Gazeta“? aici o aflaiu — se intielege de sine — si la m. o. D. protopopu, si la D. invetiatoriu.

(Incheierea va urma.)

КАТАЛОГЪ ЛЪ

Либраріеі поже Сочекъ ет Комп. дп калеа Могошоаіе № 6.

(Urmare.)

Белетристикъ. (Романе, пьеле, воіаже.)

	Лей. Пар.
Челъ дин зрмъ Ермонтъ, де Сир Карл Бькингам, trad. де Т. Виктор (Іаші 1853) 2 в.	15 30
Дана къ Мъргъритарі, де А. Дьмас фіѣ, 2 в.	22 20
Дракълъ ші Фемеіа, романъ гъсітъ озъ перька зні холтеіс вътрънъ (Іаші 1851)	5 25
Едъкаціа мѣтелоръ де фамиліа, tradъкціе де І. Негълічі, 2 vol. дп октаво	15 30
Елоіса ші Авелард, де А. де Ламартіне, tradъкці. де N. Вілчрескъ, о врожъръ	2 10
Фаміліа африканъ озъ оклава дпторъ ла кредінда, trad. де N. Воінескъ (Іаші 1853)	5 25
Фолетоніетълъ, къпрінзъторъ де діѣрпте пьеле, trad. де Т. Кодрескъ, 1 в.	7 35
Фраціі де арме, trad. де А. Васіліѣ, 6 в.	40 20

(Ва зрша.)

Ренъмітълъ докторъ де дингі дин Віена Блаѣ ое афлъ дп Къжъ, кѣматъ де зні паціенці ші аръгъндъші доріндъ ші дин Брашовені ва вені ші аічі. Дпштїіндърїе се прїмескъ дп страда вѣтїї № 11, дп кърте, катъ прїмъ.

ЧАСОПНИЧЕ ДЕ ТЪРНЪ.

Съскрїевълъ аре о кътъдїме де фелїрїте часорпїче, де констръкціивеа чеа маї позъ, депъозъ ла D. часорпїкарїс дп Брашовъ Іосїѣ Іекелїс, къ предъвлъ челъ маї етїнъ. Де време че съскрїевълъ а ашезатъ дп Ънгарїа ші Трансїлванїа маї мълте часорпїче препарате дп фабрїка са пропрїе, каре се доведїръ де челе маї вълне ші кореспондъторе, аша сперѣзъ а і сѣ да ordїнъ пентръ асемеѣа фабрїкате, ші пентръ репарареа челоръ веі; еар' пентръ трїнічіа лоръ гарантѣзъ пе 5 anї de зїле.

Александръ Ръшповеанъ,
часорпїкарїс дп Voivodina Ънгарїеї. (5)

Кърсърїе ла вьрсъ дп 3 Август къл. п. стаѣ ашеа:

	Вал. азст. фр. кр.
Галвїні дпгерътешті	5 51
Корона	— —
Дппръмътълъ націоналъ	80 10
Овлїгаціе металїче еклї де 5 %	75 35
Акціїме банкълї	902 —
„ кредїтълї	217 —
Десърчїареа, овлїгаціе Ардеалълї	— —
Сордіе дела 1839	— —
Бъкрешті	— —
Авгъсвѣрѣ	100 —